

Ajankohtaiset asiat OKM

25.3.2021

Opso ry webinaari
Opetusneuvos Mari Pastila-Eklund

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Ajankohtaisia raportteja, linjauksia ja selontekoja

- Koulutuspoliittinen selonteko <https://minedu.fi/koulutusselonteko>
- Jatkuva oppiminen <https://minedu.fi/jatkuva-oppiminen>
- Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomus
<https://www.vtv.fi/julkaisut/ammattillisen-koulutuksen-reformi/>
- Owal Groupin selvitys https://owalgroup.com/wp-content/uploads/2021/03/Reformin-toimeenpanon-tilanne_1603.pdf
- Oppisopimuskoulutuksen kehittämistyöryhmän loppuraportti
https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/a6d95988-4d74-425a-9db8-6fb81ac5e9a8/6f629150-3b9a-4331-aa11-c92f445bbe6b/KIRJE_20210119073825.PDF

Kyselytunnin kysymykset

Opso ry webinaari 25.3.2021

1. Vaikuttaako maksuton pidennetty oppivelvollisuus jotenkin siihen, että pitäisi nuorille oppisopimusopiskelijoille tarjota ilmainen kouluruoka oppilaitospäiviltä (heillä ei ole vielä ammatillinen pt valmis) vai mennäänkö kuten ennenkin, että oppisopimusopiskelija on ensisijaisesti työsuhteessa oleva ja saa tes:n mukaista palkkaa, ei ilmaista kouluruokaa.
2. Utvidgad läroplikt och läroavtal. Hur påverkar avgiftsfriheten läroavtalen för de studerande som avslutar grundskolan nu i vår och ska ha läroavtal för en del av eller hela yrkesutbildningen?
  - ändrar gränsen för reseersättning från 10 km till 7 km?
  - material, arbetsredskap och -kläder?
3. Voiko yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa toimia yrittäjän työpaikkaohjaaja-mentorina kyseessä oleva tutkintokoulutuksen vastuukouluttaja (joko yksityishenkilönä tai organisaationsa "piikkiin")? Tuli vastaan ehdotuksena laajennetun luvan opsossa.

4. Jos opiskelija opiskelee kokonaista tutkintoa oppisopimuksella, mutta tutkintoon liittyy joku osa, jossa päivittäinen läsnäolo on pakollista oppilaitoksella esim. usean viikon ajan, pitääkö oppisopimus keskeyttää kyseiselle ajalle? Esimerkiksi turvallisuusalan ammattitutkinnossa on tutkinnon osia, joissa on määritelty pakollinen päivittäinen läsnäolo koululla useamman viikon ajalle. Miten voidaan silti sanoa, että oppisopimuksen saa tehdä kokonaiseen tutkintoon, jos se käytännössä on välillä näissä tapauksissa pakko keskeyttää?
5. Laissa sanotaan, että koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa opiskelija hankkii osaamista työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä. (Eli koulutussopimukseen ei sisälly oppimista muissa oppimisympäristöissä.) Lisäksi laki sanoo, että koulutussopimus sovitaan tutkinnon osittain tai sopimus voidaan solmia myös tutkinnon osaa pienemmistä kokonaisuuksista tai useammasta tutkinnon osasta. Voiko koulutussopimuksella silti opiskella kokonaisen tutkinnon?
6. Voiko koulutuksen järjestäjä solmia oppisopimuksia rajattomasti omille työntekijöilleen?

7. Voiko työnantaja purkaa yksipuolisesti oppisopimuksen, kun opiskelijalla on taustalla toistaiseksi voimassa oleva työsopimus ja työsopimus puretaan YT-neuvottelujen tuloksena kun tehtävä lakkautetaan?
8. Voiko työnantaja irtisanoa työntekijän toistaiseksi voimassa olevasta työsuhteesta, jos työntekijän/opiskelijan oppisopimus on edelleen voimassa? Jos voi, niin millä perusteella?
9. Jos opiskelijalta puuttuvat opinnoista vain ytot, voidaanko tehdä pelkästään ytoihin liittyvä oppisopimus ja tarvitseeko siinä tapauksessa kirjata ytoihin kohdennetut keskeiset työtehtävät (esim. raaka-ainemenekin laskeminen) vai riittääkö yto-oppisopimuksessa ammatilliset kokonaisuudet (esim. lämpimän ruuan valmistus) keskeisissä työtehtävissä?
10. Lasketaanko oppilaitoksessa suoritettavat opinnot mukaan opson keskimääräiseen 25 viikkotunnin minimimäärään?
11. Tuleeko koulutuksenjärjestäjän huolehtia siitä, ettei alakohtainen viikoittainen enimmäistyöaika ylity? Eli jos opiskelija käy työnsä lisäksi oppilaitoksessa opiskelemassa, lasketaanko teoriaopinnot työaikaan?

12. Kysymys liittyen oppisopimukseen kirjattavavasta koeajasta vaihtelee toimijoiden kesken. Osa kirjaa oppisopimukselle koeajan, vaikka työsopimuksen perusteella koeaika ei enää ole jäljellä. Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde, jossa ei ole enää koeaika työsopimuksen puitteissa -> ei merkitä koeaika myöskään oppisopimukselle, eikö?
13. Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde, jossa koeaika esim. 3kk jäljellä työsopimuksen puitteissa -> Merkitään koeaika 3kk myös oppisopimukselle, eikö?
14. Määräaikainen työsopimus esim. 12kk. Koeaika 6kk. Oppisopimuksen kesto 6kk. Mikä on oppisopimukselle kirjattava koeaika?
15. Tehtäväkohtainen koeaika. Opiskelijalla on vanha työsuhde, mutta on vaihtanut tehtävää, jossa tehtäväkohtainen koeaika on 6 kk. Elokuussa vaihtaa uudestaan tehtävää, jolloin alkaa uusi tehtäväkohtainen 6 kk:n koeaika. Mikä on oppisopimukselle kirjattava koeaika?

16. Jos oppisopimusopiskelija ei voi hankkia johonkin tutkinnon osaan osaamista omalla työpaikallaan, eikä työnantaja halua maksaa hänelle palkkaa siltä ajalta, kun opiskelija menisi toiseen työpaikkaan hankkimaan osaamista, onko mahdollista se, että työnantaja ja opiskelija sopivat palkattomasta ajanjaksosta, joksi ajaksi oppisopimus keskeytetään, ja opiskelija hankkii osaamista toisella työpaikalla koulutussopimuksella tuon ajanjakson ajan?
17. Nuoren kuntoutusraha ja oppisopimus: Kuntoutusraha pitäisi mennä työnantajalle palkkatueksi. Miten asia käytännössä hoituu ilman nuorelle mutkikasta byrokratiaa? Muuten Kela saattaa pyytää kuntoutusrahaa jälkikäteen takaisin nuorelta, joka ei välttämättä edes ymmärrä, mistä on kysymys.
18. Opiskelijan viimeinen näyttö on ennen oppisopimuksen päättymistä. Todistusprosessi kestää 2 viikkoa. Päätetäänkö oppisopimus viimeisen näytön päivään, mutta todistus kirjataan 2 viikon päähän vai voiko oppisopimus olla voimassa koko todistusprosessin ajan?

19. Toimitusjohtajan oppisopimus?

- Toimitusjohtajalla on johtajasopimus, jos tämä sopimus puretaan yksipuolisella päätöksellä niin miten käy määräaikaisen oppisopimuksen? Soputilanteessa yhteisellä päätöksellä ei ole ongelmaa, mutta riitatilanteessa asia on eri.
- Kuka allekirjoittaa tj:n opson? hpj?

20. Onko oppivelvollisuuden piirissä oleva oppisopimusopiskelija oikeutettu opiskeluhuollon palveluihin ja miltä osin vai onko hän työterveyshuollon piirissä ja oikeus niihin palveluihin, mitä ta tarjoaa (minimi lakisääteiset jne.)? Miten asia näyttäytyy sujuvien siirtymien=lyhyiden oppisopimusjaksojen kohdalla tai siirryttäessä oppilaitosmuotoisesta opiskelusta pidempään oppisopimukseen esim. tekemään tutkintoa loppuun? Siellähän voi olla prosesseja ja toimenpiteitä meneillään, miten voidaan turvata jatkuvuus ja asiakkaan paras?

21. Edellytetäänkö, että oppisopimusopiskelijan HOKS allekirjoitetaan? Jos kyllä, niin ketkä kaikki? Opiskelijan ja vastuuopettajan lisäksi myös työnantaja?